

ЛАЗАР'ЯН Всеволод Арутюнович (03(16). 10. 1909, м. Орхів Катеринослав. губ., нині Запоріж. обл. — 24. 12. 1978, Дніпропетровськ) — фахівець у галузі механіки. Доктор технічних наук (1940), професор (1941), академік АН УРСР (1972). Заслужений діяч науки УРСР (1969). Державна премія УРСР у галузі науки і техніки (1971), премія ім. О. Динника АН УРСР (1978). Закін. Дніпроп. гірн. інститут (1931). Працював у Дніпроп. інституті інж. залізнич. транспорту: 1934–68 — завідувач кафедри буд. механіки, 1941–58 — ректор, 1968–78 (за сумісництвом) — наук. кер. галуз. н.-д. лаб. динаміки та міцності рухомого складу; 1958–68 (за сумісництвом) — керівник відділів міцності, динаміки і міцності гірських машин Інституту механіки АН УРСР (Дніпропетровськ); 1968–78 — керівник Дніпроп. відділ. Інституту механіки АН УРСР. Наукові дослідження: динаміка та міцність рухомого складу залізниць; взаємодія рухомого складу та колії; динаміка потяга; стійкість руху залізнич.

рухомого складу; узагальнені функції у задачах механіки; проектування залізниць; високошвидкіс. транспорт. Створив теорії стійкості руху рейк. транспорту; взаємодії рухомого складу та рейк. колії; перехід режимів руху одноім. мех. систем; застосування методів статист. динаміки при дослідж. коливань рухомого складу. Це надало можливість підвищити швидкість та безпеку руху потягів, впроваджувати нові технології у розроблення та створення нових одиниць тягового, мотор-вагон., пасажир. та вантаж. рухомого складу тощо. Ім'ям Л. названо вулицю, на якій знаходиться Дніпроп. університет залізнич. транспорту (від 2002 — його імені), на його гол. навч. корпусі встановлено мемор. дошку.

Основні праці

Динамика вагонов. Москва, 1964; Напряжения и деформации. Дн., 1964; Энергия деформации и перемещения линейных систем. К., 1972; Устойчивость движения рельсовых экипажей. К., 1972 (співавт.); Энергия деформации и перемещения линейных систем. К., 1972; Обобщенные функции в задачах механики. К., 1974 (співавт.); Техническая теория изгиба. К., 1976; Динамика транспортных средств. К., 1985.

Рекомендована література

1. Механика в СССР за 50 лет. Т. 1. Москва, 1968;
2. Всеволод Арутюнович Лазарян: (К 60-летию со дня рожд.) // ПМ. 1969. Т. 5, № 10;
3. Всеволод Арутюнович Лазарян: (К 70-летию со дня рожд.) // Там само. 1979. Т. 15, № 10;
4. Всеволод Арутюнович Лазарян: Биобиблиография ученых Украинской ССР. К., 1980.

В. Ф. Ушкалов, О. М. Бондарев

Бібліографічний опис:

Лазарян Всеволод Арутюнович / В. Ф. Ушкалов, О. М. Бондарев // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-53009>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).